

ว่านหางจระเข้ (สมุนไพร ลำดับ 13)

ผู้ประพันธ์ : KU 27

ว่านหางจระเข้

ผู้ประพันธ์ : สกิตยพันธ์ุ ธรรมสกิตย

สมุนไพร ปลูกง่าย ให้ผลดี
อยู่เคียงคู่ ประชา มาช้านาน

ว่านที่มี คุณค่า มหาศาล
เป็นพืชพรรณ สำคัญ ทุกบ้านควรมี

ชื่อวิทยาศาสตร์ เรียกว่า *Aloe vera*
อยู่วงศ์ย่อย *Asphodeoloideae*

ตระกูลพริกขี้หนู *Xanthorrhoeaceae*
สมุนไพรมี ประโยชน์ อารมณ์ดี

ชื่อสามัญ *Aloe, Aloe vera,*
บางแห่งขาน ว่านไฟไหม้ *Jafferabad*

Aloin, Barbados, Star cactus
ความเด่นชัด รักษา แผลไฟไหม้

แถบทะเล เมดิเตอร์เรเนียน ถิ่นดั้งเดิม และถิ่นเสริม เพิ่มแถบ แอฟริกาใต้
เป็นพันธุ์ไม้ ส้มลูก ปลูกทั่วไทย เพื่อใช้ทำ ยารักษา ฝักสดนครวัด

ลำต้นเป็น ข่อยๆ ปลูกองุ่นขึ้น
ใบสีเขียว ผิวมัน ขอบหยักทั่ว
มีหนามแหลม เข้มทั่ว รอบข้อใบ

ภายในใบ เนื้อนุ่ม สีเขียวอ่อน ดอกยอนช่อ กระฉะ บานใส
ดอกสีขาว อมเหลืง รือองไวไล งามสดใส ทรงกระสวย ระรอยผกา

พูดถึงว่าน พลันจิต คิดแปลใหม่ น้ำร้อนลวก แผลใหม่ ใช้สมคำ
ว่านมีสาร Glycoprotien สิ้นสุดคำ มีฤทธิ์ Anti-inflammatory

สรรพคุณ ของว่าน ทางจรเข้ ได้มีการ คัดคะแนน ห่มเทเดิมที่
รวบรวมให้ ศึกษา คำนามมี ต่อไปในนี้ ตูคความดี มีเพียงใด...

ป้องกันโรค เบาหวาน รับประทาน เพื่อป้องกัน บรรเทา เบาหวานได้
แก้อาการ ปวดหัว ตัดต่อใบ ทาปูนแดง ปลาสลิด ใช้ทาดี

รักษาแผล ภายใน กระเพาะอาหาร คุณอาการ ปวดข้อ รักษาตนเองฝี
มุกิต ระดูขาว เหล่าสตรี ผสมสุรา ใ้หนารี ขันน้ำคาบปลา

รักษแผลสด ตะมอย รอยแผลสดอก แก้วแดง ข่อยคอก ดอกสีดฟ้า
สุดต่างดำ ผิวหนัง ใช้รักษา ข่อยผิวหน้า ห่มขึ้น ฟันรื้อรอย

ยอยอาหาร ต่อต้าน แบคทีเรียได้ แก้ปัญหา ท้องลาย ให้ถดถอย
รอยแผลเป็น งามสง่า ปลั่งรื้อรอย แก่ตาปลา ลดน้อย หะยอยบางเบา

ใช้เป็นยา ขับถ่าย ยาระบาย Anthraquinone ปรนให้ คลายปวดร้าว

ตำรับยา โบราณ ทำนทานกล้าว เอาใบว่าน คลุกเคล้า เข้ายาดี

แก้อาการ ท้องผูก ทุกข์เบียดบัง กรีดเอายาง จากใบ ให้ไหลรี
เคี้ยวให้งอ ดับยาตำ ตามทฤษฎี กรรมวิธี ยาถ่าย ท้อง ใสได้แรง

ช่วยดูแล แผลพิษ ริดสีดวงทวาร โดยทำการ เหลาใบ ให้เป็นแท่ง
แช่ต้วยื่น น้ำแข็ง ท่อนแข็งแรง เอาไปแยง ทวาร อาการคลาย

น้ำนี้เอว้น ต่อต้าน อนุมูลอิสระ เอาชนะ ขรา ลดราได้
อุดมวิตามิน แร่ธาตุ อีกรักษาหลาย หน้าสนใจ ว่านมี วิตามินB12

วิตามิน B12 บำรุงบทบาท ให้Cobalamin มีโอภาส ไม่ขัดข้อง
เม็ดเลือดแดง เพิ่มทวี มีบกพร่อง ช่วยปกป้อง ระบบประสาท ปรับปรุชาติ

อุ่นจากใบ ใช้ทา รักษาฝี หนองเป็นริ้ว ผิวหนังตาย เพราะฉายรังสี
ลดอาการ ตกสะเก็ด เผล็ดจี้ ลดฤทธิ์ มะเร็ง ผิวหนังคลาย

เส้นเลือดดำ ขดงอ ตามข้อขา ใช้ว่าน ถูทา เลือดขดหาย
ปัจจุบัน ทดลอง ป้องกันไข้ แผลกดทับ ทำร้าย ห่วงได้ดี

Aloctin A. ในว่าน ต้านโรคร้าย ช่วยทำลาย มะเร็ง เก่งเหนือที่
ทุกวันนี้ มีผลิตภัณฑ์ ผิวพรรณดี เครื่องสำอาง ว่านนี้ มีมากมาย

วารสาร British medical journal แฉงคอเลสเตอรอล วิตรอนได้
สารสกัด จากว่าน ช่วยการเคลื่อนไหว เลือดในกาย ไหลคล่อง คุ่มครองแรงดัน

วารสาร อังกฤษ ดีชีวิตไว้
การวิจัย เป็นไปได้ มากมายครั้ง

อ่านนี้คลาย โรคหัวใจ ได้หลายพัน
ร๑โรคร้าย คลายฤทธิ์ร๑น ๑ร๑นใจ

๑นามั๑ดี มี๑ข ทุก๑วัน
ก้า๑ด๑ไป ๑สม๑ไพร ก้า๑งก้า๑าย

รู้๑ก๑น ๑น๑อ่าน ๑ร๑ค๑๑ให้
มี๑าไทย ๑ายท๑๑โลก ๑ก๑๑๑๑๑๑

ว่านหางจระเข้
ผู้ประพันธ์ : ศกุนตลา ณ หนองคาย

ในเมืองไทย นั้นมีว่าน อยู่หลากหลาย
อย่างเช่นว่าน หางจระเข้ ที่นิยม
หลายอย่างร้าย หลายอย่างดี ก็มีถม
อะไรเฝ้า นามสม ชื่อตากด

ชื่อทองถิ่น ทางทะเล ว่านไฟไหม้ เป็นพืชใบ เดี่ยวจุดขาว วนรอบต้น
โคนใบหนา ปลายใบแหลม เข้มหม่นมัน หากใครชน ไปจับ จะตำเฒ่า

ดอกสีแดง อมเหลือง ประเทืองสวย
เป็นพืชมี ส้มร้อยพันธุ์ มากไม่เบา
ผลแห้งคล้ายกระดวยสลักเสลา
แอฟริกา ถิ่นเก่า มีมานาน

สรรพคุณ ตามชื่อ แก้ไฟไหม้
ยางน้ำเคี้ยว จนเป็น สีน้ำตาล
รักษาแผล ในลำไส้ และเบาหวาน
เรียก"ยาดำ" ของโบราณ ใช้ทำยา

เอามาฝาน บางบาง ล้างสะอาด
รักษาผิว ไม่หมองหมาง สดงามค์ตา
ให้หมดยาง หมดฝาด วางบนหน้า
ใช้เป็นยา แก้ท้องผูก ถูกวิธี

ช่วยให้ผม ตกต่ำ เป็นเงางาม
ทำโลชั่น แชมพู สบู่ดี
ขจัดรังแค ผสมความ ตามวิธี
รักษาฝี แกँคั้น และตาปลา

อันว่านหาง จระเข้ มีประโยชน์
ให้เนื้ออุ่น สีเขียวอ่อน สดชื่น
ก็มีโทษ เพราะยาง ต้มล้างหนา
ว่านจะพา ให้วิธี สุขเอย

ว่านหางจระเข้

ผู้ประพันธ์ : โกวิท ธีรวิโรจน์

สมุนไพรร...ไทยแท้...แต่ก่อนเก่า
จัดเป็นพืช โตเต่งน ฤทธิ์เป็นยา

อีกหนึ่งชนิด นั้นเล่า เผ่าพญากษ
สรรพคุณ เหลือคณนา จักพาที

เป็นพฤษชา คำลำ จำพวกว่าน อยู่วงศ์ว่าน XANTHORRHOACEAE
พืชล้มลุก อายุสั้น นานหลายปี

หางจระเข้ ว่านชนิดนี้ ที่กำเนิดไกล

แตกต่างกัน ถิ่นคือ ชื่อของว่าน
ทางทะเล ภาคกลาง ต่างออกไป

ทางแถบเหนือ เรียกขาน ว่านไฟไหม้
อีกมากหนอ...ขอละไว้...ไม่บังชี้

ประโยชน์ มากมาย ใครเอ่ยอ้าง
รักษาแผล สด ไฟไหม้ ได้ผลดี

มีถิ่นกำเนิด เป็นตัวอย่าง ได้ตั้งนี้
อีกน้ำร้อนลวก...ยา...ที่บรรเทา

ฤทธิ์รักษา ป้องกัน เบาหวานได้
ทั้งอาการ ปวดศีรษะ ละบางเบา

อีกแผลใน กระเพาะ อาหารเล่า
ช่วยคนเรา ผ่อนคลาย หายกังวล

เรื่องทำนองผูก รักษาได้ ขับถ่ายคล่อง
แก่วิตติ์ดวง...ทวาร....มารผจญ

สมดังปอง...หนอใน...แก้ได้ผล
ไม่ต้องทน เจ็บปวด รวดร้าวฤดี

ยอดเยี่ยมสุด แก้มตุ้ม ระวังขาด
ปวดตามข้อ ก็แก้ได้ หายทันที

ขับน้ำตา ปวดหญิง ได้จริงนี้
รักษาฝี...ตะมอย...ปวดน้อยลง

แผลฉีก ปอกเปิก เลิกกังวล
 درمانแผล หายเร็วขึ้น ระวังองค์

แก้ได้ผล งดงาม ตามประสงค์
 แก้อ้องง พุดโรคนี้ ดีมากมาย

ป้องกันจาก แผลแตก ที่แผลพา บรรเทา บวมฝีหนอง ผ่าฉาวยาย
 โรคเรื้อนกวาง คั่นหนัก ออกจากกาย ผลประจักษ์ รักษาได้ หลายโรค

จักษุถ่วงถึง ประโยชน์ ชนโชนาน นานปีการ...อ่านนี้...มากมีค่า
 ชาติชะลอ ความเผ่าชแ แก้วรา สร้างภูมิคุ้มกัน โรค เจริญพลัง

อุดมด้วย วิตามิน แผลเรื้อรัง
 มีประโยชน์ ต่อกายา พาชี้พียง

กรดอะมิโน ดารดาษ จัดว่าขลัง
 สุทธิธรรมย์ สมหวัง ทั้งภายใน

ย่อยอาหาร ทำนลัม จนลัมหน้า
 ลดระดับ คอเลสเตอรอล ผ่อนพิษภัย

ความสะอาด จัดทำ ล้ำ ใ้ใหญ่
 กตบักเตรี...ที่ล้ำ...ให้เอย่ง

คุมความดัน ไตหิต ประสิทธิภาพ
 ผลักพันต์โรคหัวใจ ห้างไกลองค์

ดีเหลือล้น ต่อชีวิต สมประสงค์
 เมาเรื้อรัง...ลดลง...บ่งชี้รพคุณ

โรคมะเร็ง ผิดหนึ่ง ความหวังมี
 ของว่านมหา ประจักษ์ ชัดคำคุณ

โองาสิทธิ์ ปลอดภัย โดยใช้คุณ
 ใช้ต้นทูน น้อยนิด คิดป้องกัน

ชาวยบารุง ผิดพรรณ ลดปัญหา
 จุดต่างดำ...นำคุณมา...หาทุกวัน

โอเดิมหน้า รักษาได้ ไม่ต้องห่วง
 ชาวยป้องกัน ขจัดรังแค แก้อ้อล้น

ลบท้อถอย...ให้ผลดี...สตรีท้อ
 ประโยชน์อีก มากมาย หลายประการ

เคยช่นช่อ หมองใจ ได้พ่นผ่าน
 นับเป็นว่าน อันล้ำค่า นำขึ้นชม

ว่านหางจระเข้ ผู้ประพันธ์ : อัญชลี ณ เชียงใหม่

พืชใบเขียวอวบน้ำหนักหนึ่ง เป็นพืชซึ่งประโยชน์มีหลากหลาย
คือว่านหางจระเข้ปลูกง่ายตาย แพร่ขยายมากล้นให้ผลดี

เป็นพืชมีเยื่อเนื้อที่อวบฉ่ำ หาก ได้ชิมเยื่อที่รื่นลื่น
ต้นกำเนิดอาหรับเนิ่นนานปี ในยุโรปเอเชียมีปลูกทั่วไป

นับสายพันธุ์มากกว่าสามร้อยชนิด ประโยชน์จากผลผลิตไม่สงสัย
เป็นพืชไม่ล้มลุกสมุนไพรราก ใบกินได้เป็นของดี

ใบเรียงซ้อนเป็นกอข้อปล้องสั้น ผิวใบนั้นเขียวเข้มดูด้วยสี
เป็นแผ่นหนาอวบอ้วนยาวกลมรี ต้นแกมีหน่อเล็กขยายพันธุ์

เนื้อใบหนาข้างในเป็นวุ้นเมือก อยู่ใต้เปลือกน้ำยางมีสีส้ม
สีออกเหลืองมาใช้ประโยชน์กัน ประกอบด้วยสารสำคัญใช้เป็นยา

ส่วนดอกย่อยห้อยเป็นหลอดเรียงสองชั้น ก้านชูช่อดอกยาวมีกลีบหนา
เป็นรูปแตรโคนเชื่อมกันปลายแยกมา ดูงามตาดอกสีส้มอมเหลืองแดง

ว่านหางจระเข้ขยายพันธุ์นี้ได้ด้วยหน่อ น้ำเพียงพอดินโปร่งให้มีแสง
แดดรำไรในร่มไม่ร้อนแรง ทนแห้งแล้งได้ดีไม่มีตาย

จะกล่าวถึงสรรพคุณมากมายยิ่ง
บำรุงผิวพรรณไม่อันตรายน

ใช้ทุกสิ่งรากดองใบประโยชน์หลาย
รักษากายภายนอกและภายใน

ใช้รักษาร่างกายส่วนภายนอก
รักษาแผลรุนแรงเกิดจากไฟ

แผลสดเอาน้ำร้อนดองเป็นตุ่มใส
ใช้อุ่นสดจากใบช่วยบรรเทา

หากโดนแดดแผดแรงเป็นรอยไหม้
อุ่นจากใบล้างสะอาดทาบางเบา

ใบสดใช้ต้วยหากันแดดเผา
ผสมโลชั่นคูลูกเคล้าเย็นสบาย

แม้รอยไหม้จากการฉายรังสี
ใช้ส่วนอื่นประคบไว้ช่วยผ่อนคลาย

สารเคมีเคมีแบบเห็ดหลาย
ปวดร้อนหายถูกใจไม่ทรมาน

ด้วยมีสารหลายชนิดช่วยรักษา
ช่วยรักษาโรคจิตดีดวงทวาร

ส่วนผสมเป็นยาที่อ่าขาน
เป็นแผลสดช่วยสมานหายเร็วไว

หากเป็นโรคตาปลาธองงพุด
ต้มดื่มเอ ใช้กันติดต่อกไป

ดีที่สุดปะเนื้ออุ่นส่วนที่ใส
ประคบไว้แผลแห้งหายสบายดี

ช่วยรักษาโรคในภายในได้ผล
น้ำและเนื้อส่วนอื่นใช้ทันที

ปวดตามข้อต้องทนอย่าถอยหนี
อาการมีจะบันทึกได้เช่นกัน

อ่านใบใหญ่ใช้ได้เป็นยาธาตุ
เป็นยาถ่ายใช้ได้ประจำวัน

ล้างสะอาดกินสดไม่เหี้ยน
หลังอาหารอ่านนั้นช่วยระบาย

ลดอาการอักเสบกระเพาะลำไส้
หากเมารถเมาเรือช่วยผ่อนคลาย

โรคเบาหวานช่วยได้ทุเลาหาย
พักสักครู่จะสบายหายมันง

อ่านทางจรเข้ด้วยเสริมเพิ่มความสวย
คันติวิเศษแก้ได้ดังใจจริง

บำรุงผมงามสดด้วยตั้งประสงค์
ให้ร่างกายแข็งแรงง้วนง้วน

รักษาสิ่วริ้วรอยบนใบหน้า
บำรุงผิวสดชื่นไม่เหี่ยวแห้ง

เนื้อนุ่มสดใช้ทาอวัยวะ
ดีแน่แท้เย็นนุ่มและเต่งตึง

อ่านทางจรเข้สมุนไพรมีคุณค่า
สามารถดูแลง่ายควรคำนึง

ในด้านยาและความงามที่กล่าวถึง
นับเป็นหนึ่งในปลูกไว้ในบ้านเรา

อ่านทางจรเข้ ผู้ประพันธ์ : กุศล คำเพราะ

อ่านทางจรเข้ เทหฺรในรู่ณ สมนไพร ในตอนใต้ ของแอฟริกา อาศัยเกิด
แพร่กระจาย ไปหลายแดน แดนประเสริฐ สรรพคุณ เลอเลิศ เทิดถวัลย์

คือพืชล้มลุก ลำต้น ทนปลั่งองช่อ ใบเดี่ยวตลอด เคียงรอบ ขอบหนามนี้
โคนใบใหญ่ ภายใน ใต้วงลิ้น ขัดออกคลี สีเหลืองแดง เด่นรูปแตร

มีมากกว่า สามร้อย ไร่ยหลายพันไร่ นำมาสรร สิ่งทำให้ โรคหายแก่
ใช้บำรุง บรุงกายา พาแกร่งแค้น อย่าง ไรก็แต่ ยังแผ่พิษ ควรคิดตรอง

คือยางสีเหลือง ไหลออก คราปอกใบ จะก่อให้ ไหม้ผิวกุ พาดำหมอง
เมื่อนำ ไปเคี้ยวไฟ ได้สีดำครอง เป็นตำรับ กับยาอื่นบอง ผองเลอติ

แก้เบาหวาน ทานวันได้ มีในใบ ช่วยลด ไล่ สงน้ำตาลเลือด เท็ดหดหวั
ยังแก้ได้ อักเสบ สดผลทอ วิดสีดวงทวารสี นี้นอนคลายไป

ตัดใบสดมา ทาปูนแดง ปิดขมับ แก้ปวดหัว หายเจ็บ ลับลิ้นไว้
ผิวก้นไฟไหม้ ถู้นได้ ไล้ทาหายเจ็บใจ ทั้งโคมได้ ทำให้ ผิดผดผองพรรณ

ถ้าได้อักเสบ สดเค้ ร้าเจ็บป่วย ก็คลายด้วย ถู้นได้ ใช้กินนั้น
มุดกิด ระดูขาด คราอกินก็หายพลัน อัศจรรย์ อนันต์คุณ คำนั้นยังมากมาย

ว่านทางจระเข้

ผู้ประพันธ์ : จตุพร สุวรรณปากแพรง

ทางจระเข้ เอ๊ะยัง ใจ โยจี้โอนี้
หรือเพราะมี ใบงาม ตามขอบหยัก

หรือเพราะมี เหตุใด สงสัยนัก
มีรูปลักษณะ เช่นหางตะเข้ ดูเกร๋ครั่น

คงคุ้นชิน "อะโล" "อะโลเวอร์"
กรีกภาษา เรียงมา แต่โบราณ

คำ "อะโล" แปลว่า ทางจระเข้ว่าน
ชื่อเรียกว่า "Allal" ว่านผสมไพร

(๑) แหล่งกำเนิด

ทางจระเข้ ว่านนี้เกิด กำเนิดก่อน
คาบสมุทร อาหรับ กับแถบชาย

ในเขตร้อน อาฟริกา มาตอนใต้
ฝั่งเมดิเตอร์เรเนียน ทั่วไปปลูกกัน

ครั้งต่อมา เอเชียเรา เอามาปลูก
ทุกวันนี้ ทั่วโลกแพร่พันธุ์

ไม้ล้มลุก กระแสแรง แฉกหลายว่าน
เพราะคุณค่า มากอนันต์ ในด้านยา

ไทยเรานั้น นิยมปลูก กันทุกแห่ง
เป็นสมุนไพร พื้นบ้าน กินทานหา

ใช้ตากแห้ง ใส่กระถาง วางสด
ทำผลิตภัณฑ์ จำหน่าย ก็ขายดี

(๒) ลักษณะต้น ใบ ดอก ผลว่านทางจระเข้

ต้นว่านทาง มีมาก หลากสายพันธุ์
ทั้งต้นเล็ก เรื่อยไป ใหญ่ก็ดี

ลำต้นสั้น เป็นปล้องข้อ กอว่านนี้
เนื้อในมี ความอ่อน อวบอ้วน

ถึงเวลา มีดอก ออกกลางกล
มีรูปเป็น ทรงกรวย สวยงดงาม

มีกลิ่นหอ ยาวขึ้นมา สด่าล้ำ
นิยมมา ไปประดับ รับใช้คดี

สีดอกนั้น หลายสี ที่สวยงาม
แดง ส้ม เหลือง หรือขาว เล่าก็มี

เหลืองอมส้ม สวยงาม สดชื่น
บ้านใครมี ดอกนั้นหรือ คือบุญตา

ใบนั้นเล่า ที่เห็น เป็นใบเดี่ยว
มีขนาด ตามใจใบ ให้สบายตา

สีดอกเขียว เข้มใส เบื่ออกใบหนา
โคนใบกว้าง แต่ทว่า มาเรียงปลาย

มีรอบต้น เรียงสลับ สับหว่างกัน
มีน้ำยาง ใสและเมือก ที่เปลือกใบ

ขอบใบนั้น หยักมีหนาม งามโฉม
เนื้อในใส เหมือนวุ้น หนืดด้านยา

กล่าวได้ว่า ใบยาว ราวหางกระเซ้
ผลสีเขียว คล้ายองุ่น ทรงคันทา

ดอกงามเก้ ทรงกรวย สวยสด
ผลแห้งจะ เหลี่ยมแบนมี สีน้ำตาล

(๓) ประโยชน์และสรรพคุณ

ว่านหางกระเซ้ สมุนไพร ให้คุณค่า
สรรพคุณ มีมาก หลากประการ

ใช้รักษา ทำยา ได้ หลายขนาน
เป็นสมุนไพร มหัศจรรย์ สีสดชื่นมา

สามารถนำ มาใช้ ได้ทุกส่วน
ทั้งใบ ต้น ราก เหง้า เข้าตำรา

ประโยชน์ล้วน ธรรมชาติ มากคุณค่า
ทำเป็นยา ได้มากมาย ไว้สรรเคมี

ส่วนของเนื้อ รับประทาน ทานสด ได้
ทำเครื่องดื่ม น้ำสุขภาพ ทราบกันดี

เคยกินไหม เชื่อกันว่า ของหวานนี้
ก็ยังดี คุ้มผลสมว่าน รสหวานเย็น

ผู้เชื่องว่ำน ในด้าน ทางกรรยา
แฝดลอก แผลสด หมดล่ำเค็ญ

ใช้รักษา ภาะร่าง ด้วอย่างเช้น
ทาเข้าเย็น ช้ดยสมาน อากรรคลาย

ทาที่ฝีเิด โดนแดด แสงแดดเผา
น้ำร้อนลอก ฝิดพอง หม่นหมองใจ

ช้ดยทุเลา รักษา อากรรใหม่
แผลโดนไฟ ช้ดยว่ำน สมานด้ด้

ส่วหน้ายาง เมื่อกเิด จากใบว่ำน
ทำยาตำ ทาหระบาย ถ่ายด้ด้

ทำน้ำยา ถ้างว่ำน ยางว่ำนนี้
กรรมวิธี ทำนมีบะก ให้ลอกตาม

นิยมเอา น้ำเมื่อกมา ทาฝิดกาย
ทั้งมีความ ชุ่มชื้น ชื่นทุกยาม

จะช้ดยให้ ฝิดผ่อง ไม่หมองคล้ำ
ฝิดใสงาม รอยหมด สดสวดยจริง

กินกระตั้น เชลล์เ็นเิด เยื่อฝอแพบ
ต้มกินน้ำ ช้ดยหระบาย ใช้ด้ด้จริง

เิดคดแลบ บะกเบล็ดอก ถ้างเมื่อกทั้ง
ล่ำคัญยัง ผสมยา ด้ หลายขนาน

เป็นสมุนไพร ทรพคุณ หนุนรักษา
เอาเ็นเิดว่ำน อดหายแ่น แก่บะดพัน

แก้ปัญหา กระตุกช้ด ด้บะระธาน
เสียบทวาร ริดสีดองหาย ช้ดยด้ด้

นำต้นว่ำน มาหั่นบ้ดง ๑๐๑สุรา
รากหรือว่ำน เหง้าก๑ เล้ากัด้

ช้ดยขับน้ำ คางบะลา ยาดองนี้
โรคหนองฝี รักษา ด้ หายเช้นกัน

เพราะเป็นว่ำน สมุนไพร ให้คุณค่า
จึงไม่บะดก ว่ำนทำไม ในบ้ดงบ้น

ใช้ทำยา หลายหลากหลาย ด้มากมายนาน
ผลิตภัณท์ ว่ำนหางๆเด่น เป็นที่นิยม

